

PATRIARHIA ROMÂNĂ

CANCELARIA SFÂNTULUI SINOD

Palatul Patriarhiei, Aleea Dealul Mitropoliei nr. 25, 040163, Sector 4, București, România
Tel. + 40 21 337 08 37; + 40 21 337 08 30; Fax. + 40 21 337 08 22

www.patriarhia.ro

e-mail: cancelaria@patriarhia.ro

nr. 368 / 19 februarie 2014

Preasfinția Voastră,

Cu dragoste în Hristos, Vă aducem la cunoștință că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 13 februarie 2014, a examinat **referatul Cancelariei Sfântului Sinod privind respectarea prevederilor statutare referitoare la obligativitatea aprovizionării unităților de cult, inclusiv a celor din incinta unităților medicale și de asistență religioasă, cu lumânări, calendare, obiecte și cărți de cult, precum și tipărituri de zidire duhovnicească, numai de la Centrul eparhial, și măsuri unitare pentru sancționarea abaterilor de la această îndatorire în Patriarhia Română.**

În referatul prezentat, s-a menționat faptul că obligativitatea unităților de cult de a aproviziona pangarul numai din sursele autorizate de Biserică este în vigoare în Biserica Ortodoxă Română încă de dinainte de înființarea Patriarhiei Române, primul act legislativ în acest sens fiind *Legea pentru vânzarea și fabricarea lumânărilor de ceară*, aprobată prin *Decretul Regal nr. 540 din 29 februarie 1908* și publicată în *Monitorul Oficial nr. 271 din 8 martie 1908*. Astfel de prevederi au fost incluse atât în *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române din anul 1925* și din anul 1948, cât și în *Planul de măsuri și metode practice pentru promovarea activității pastoral misionare și apărarea dreptei credințe* (hotărârile Sfântului Sinod nr. 4334/1987 și nr.1140/2002), fiind prevăzute sancțiuni explicite pentru „preoții care încalcă disciplina financiară, precum și împotriva celor care nu activează rolul pangarului”.

După apariția *Legii nr.103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult*, publicată în *Monitorul Oficial nr. 244 din 1 octombrie 1992*, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința de lucru din 19-23 ianuarie 1993, a aprobat hotărârea nr. 7402/1992, prin care s-au stabilit următoarele:

- producerea lumânărilor pentru cult este dreptul și obligația exclusivă a Bisericii, respectiv a centrelor eparhiale.
- centrele eparhiale, care au ateliere de lumânări, vor produce și lumânări pentru botez și cununie;

- nu se admite eliberarea de autorizații pentru producerea lumânărilor de cult de către unități din afara Bisericii;
- este obligatorie ștanțarea lumânărilor și a tuturor obiectelor produse de fiecare unitate în cadrul Bisericii, pentru a se putea identifica producătorul.

Prin hotărârea nr. nr. 381/17 februarie 2011, Sfântul Sinod a aprobat noul *Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, prin care s-au stabilit următoarele:

- Consiliul parohial veghează ca aprovizionarea pangarului parohiei cu lumânări, calendare, obiecte și cărți de cult, precum și tipărituri de zidire duhovnicească, să se facă numai de la Centrul eparhial, pentru susținerea activităților misionare ale eparhiei respective (art.61 lit. h);
- conducerea mănăstirii (schitului) are îndatorirea de a se aproviziona cu lumânări și colportaj doar de la Centrul eparhial (art. 79 lit.e).

Față de această îndatorire canonică și statutară, care evidențiază comuniunea și ascultarea față de Centrul eparhial, se constată în prezent unele încălcări ale legislației bisericești prin aprovizionarea cu lumânări și produse de colportaj din surse străine Bisericii, la unele parohii, dar în mod special la unitățile de cult din incinta unităților medicale și de asistență religioasă, care adeseori nu au statut de unități de cult cu personalitate juridică.

Aceste încălcări au fost considerate de Biserică, dar și de stat, abateri de natură economică și, prin urmare, au fost sancționate disciplinar, canonic, dar și financiar prin aplicarea de amenzi. Aspectele privitoare la sancționarea celor care încalcă disciplina canonică au în vedere încetarea unor astfel de activități și îndreptarea respectivilor, iar în caz de neîndreptare și recidivă, excluderea clericului din comuniunea celor care respectă *Statutul* și hotărârile Sfântului Sinod, dar și recuperarea prejudiciului adus unității de cult.

În plus, s-a menționat și faptul că Patriarhia Română a încheiat în ziua de 20 noiembrie 2012 un *Protocol de colaborare* cu *Ministerul Finanțelor Publice* în vederea asigurării respectării *Legii nr. 103/1992*. În acest protocol, la art. 2 alin. 1 se precizează că „*Patriarhia Română va transmite trimestrial Agenției Naționale de Administrare Fiscală, situația agenților economici care efectuează activități de producție și/sau comerț cu obiecte și veșminte de cult cu încălcarea prevederilor Legii nr. 103/1992*”.

În data de 22 noiembrie 2012, Preafericitul Părinte Patriarh DANIEL a transmis eparhiilor din țară o adresă prin care informa despre semnarea acestui protocol și adresa chiriarhilor rugăminte de a informa trimestrial *Cancelaria Sfântului Sinod*, prin poștă sau email (juridic@patriarhia.ro), despre situația agenților economici care efectuează activități de producție sau/și comerț cu obiecte și veșminte de cult cu încălcarea prevederilor *Legii nr. 103/1992*.

În urma discuțiilor în plen, la propunerea *Comisiei canonice, juridice și pentru disciplină*, Sfântul Sinod a hotărât:

1. reiterează faptul că personalul clerical de mir și monahal nu poate să înființeze sau să participe la activități care presupun confecționarea și valorificarea lumânărilor și a tuturor celorlalte obiecte de cult menționate în *Legea nr. 103/1992* și în *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*;
2. aprobă ca acei clerici de la parohii, mănăstiri, unități de cult din incinta unităților medicale sau de asistență religioasă, care procură și distribuie lumânări și colportaj având altă proveniență decât Centru eparhial, să fie sancționați prima dată cu avertisment scris, confiscarea întregii cantități de lumânări sau/și obiecte de cult neautorizate și plata unei contribuții, în nume personal, de 1000 lei, către *Serviciul economic-financiar* al eparhiei. Pentru constatarea abaterii, autoritățile abilitate ale eparhiei vor preda Centrului eparhial, în plic sigilat, dovada lumânărilor sau/și a obiectelor de cult neautorizate descoperite în urma controlului, însoțit de un proces verbal constatator semnat de autoritatea bisericească, de săvârșitorul abaterii și de 2 martori;
3. aprobă ca, în caz de recidivă, clericii de la parohii, mănăstiri, unități de cult din incinta unităților medicale sau de asistență religioasă, să fie sancționați cu pierderea oficiului de paroh, cu transferarea disciplinară la o altă parohie în cazul preotului slujitor, sau cu luarea contribuției de la bugetul de Stat la salarizare și transferarea acesteia, în semn de solidaritate, altor clerici care nu beneficiază de o astfel de contribuție, confiscarea lumânărilor sau/și a obiectelor de cult neautorizate și plata unei contribuții, în nume personal, de 5000 lei, către *Serviciul economic-financiar* al eparhiei;
4. aprobă ca, în cazul clericilor de la parohii, mănăstiri, unități de cult din incinta unităților medicale sau de asistență religioasă, aflați la a treia abatere în legătură cu vânzarea lumânărilor sau/și a obiectelor de cult neautorizate, aceștia să fie opriți de la slujire și deferiți *Consistoriului eparhial* pentru aplicarea sancțiunii de destituire din slujirea preoțească sau de caterisire, recuperarea prejudiciului constat în urma controlului audit care se va efectua și plata acestei sume sub formă de contribuție, în nume personal, către *Serviciul economic-financiar* al eparhiei.
5. solicită Centrelor eparhiale să reitereze părinților protopopi obligația de a verifica modul în care se aprovizionează cu lumânări și obiecte de cult și de a raporta Centrului eparhial. Tăinuirea cazurilor de indisciplină duce la sancționarea protopopilor, inclusiv cu destituirea din funcție.
6. reiterează Centrelor eparhiale obligația de a comunica trimestrial la

Cancelaria Sfântului Sinod, prin poștă sau email (juridic@patriarhia.ro) datele de identificare ale societăților comerciale și tipul de produse realizate cu nerespectarea *Legii nr. 103/1992* (inclusiv mostre), pentru a fi transmise la *Agenția Națională de Administrare Fiscală* în vederea aplicării sancțiunilor legale.

7. aprobă ca *Oficiul canonic-juridic* din cadrul *Cancelariei Sfântului Sinod* să redacteze un material care să fie folosit de Centrele eparhiale în cazul unor procese intentate de persoanele sancționate datorită încălcării prezentei hotărâri sinodale.

Prezenta hotărâre se aduce la cunoștința **Înaltpreasfințiților și Preasfințiților Părinți ierarhi, membri ai Sfântului Sinod**, în vederea adoptării măsurilor necesare pentru punerea în aplicare.

Cu binecuvântare și dragoste în Hristos,

PREȘEDINTELE SFÂNTULUI SINOD

† DANIEL,
ARHIEPISCOPUL BUCUREȘTILOR,
MITROPOLITUL MUNTENIEI ȘI DOBROGEI, LOȚIITORUL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI
și
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

4

SECRETARUL SFÂNTULUI SINOD

† VARLAAM PLOIEȘTEANUL
EPISCOP VICAR PATRIARHAL